

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Кіровоградської
обласної ради
від «18» березня 2011 року №111

ОБЛАСНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДО 2015 РОКУ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Обласна програма розвитку агропромислового комплексу Кіровоградської області до 2015 року (далі – Програма) розроблена відповідно до:

Програми Президента України «Україна для людей»;

Програми економічних реформ «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава».

Під час формування програми враховано:

пріоритетні напрями обласної програми «Центральний регіон - 2015»;

основні завдання і показники державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року;

основні завдання і показники Комплексної програми розвитку аграрного сектора економіки Кіровоградської області на 2008 - 2015 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 21 березня 2008 року №423.

Методичною основою розроблення програми є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України».

Програма – є комплексною.

II. МІСІЯ ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Місія:

Забезпечення стабільного та ефективного функціонування агропромислового комплексу, підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції власного виробництва та гарантування продовольчої безпеки.

Мета програми:

Перетворення аграрного комплексу у високоефективний, конкурентоспроможний сектор економіки області.

Завдання програми:

інтенсифікація сільськогосподарського виробництва шляхом інтеграції сільськогосподарських товаровиробників і переробних підприємств, що сприятиме збільшенню обігових коштів, скороченню витрат на виробництво продукції, збільшенню рентабельності;

активізація інвестиційної діяльності як однієї з основних умов ефективного розвитку сільського господарства;

здійснення переробки сировини та відходів переробної промисловості;

збільшення виробництва молока і продуктів його переробки, продукції тваринного походження;

збільшення виробництва овочевої та плодоягідної продукції, що зменшить залежність від імпорту;

відновлення родючості ґрунтів, зменшення на них антропогенного впливу та забезпечення на цій базі такої продуктивності сільськогосподарських культур, яка гарантуватиме продовольчу безпеку регіону;

ефективне використання наявних земельних, водних ресурсів з метою отримання додаткових надходжень до місцевих бюджетів;

забезпечення участі сільськогосподарських товаровиробників у реалізації проекту "Купуй Кіровоградське";

будівництво сучасних овоче - та фруктосховищ;

розвиток елеваторного господарства в області;

розвиток потужної харчової промисловості як структуроформуючої ланки аграрної економіки;

впровадження інновацій та розвиток інтеграційних партнерських відносин в агропромисловому виробництві.

ІІІ. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО - ВАЖЛИВА СТРАТЕГІЧНА ГАЛУЗЬ ЕКОНОМІКИ

Операційна ціль 1. Галузь рослинництва - стратегічний сектор економіки

Провідною галуззю агропромислового комплексу є рослинництво, продукція якого становить 72,5 % від загального обсягу виробництва валової продукції сільського господарства області.

З метою задоволення постійного зростаючого у світі попиту на продукти харчування та збільшення експортного потенціалу продукції агропромислового комплексу області будуть вжиті заходи для забезпечення виробництва продукції рослинництва в обсягах, які повною мірою дадуть змогу забезпечити населення області продуктами харчування, тваринництво - кормами, харчову промисловість – сировиною.

Основою рослинницької галузі є виробництво зернових культур.

Зерновий сектор визначає обсяги пропозиції та вартість основних видів продовольства для населення країни, зокрема продуктів переробки зерна і продукції тваринництва, формує істотну частку доходів сільськогосподарських виробників, визначає стан і тенденції розвитку сільських територій, формує валютні доходи держави за рахунок експорту.

Зернова галузь є базою та джерелом сталого розвитку більшості галузей агропромислового комплексу та основою аграрного експорту.

Виробництво основних видів продукції рослинництва

тис. тонн

Продукція	Середнє за 2005 - 2009 рр.	2010 р.	Прогноз				
			2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Зернові всього	2341,1	2374,3	2570,3	2656,0	2745,0	2835,0	2984,0
У т.ч.:							
пшениця	992,2	884,8	890,2	912,8	1013,3	1025,6	1038,0
Соняшник	556,8	713,4	633,0	649,3	655,8	662,4	669,1
Цукрові буряки	613,4	511,5	677,4	718,0	768,2	829,6	912,5
Картопля	392,7	416,5	443,4	447,7	452,2	456,7	461,2
Овочі	222,6	218,4	238,4	239,5	241,9	244,3	246,5
Плоди і ягоди	18,6	26,6	26,4	26,7	26,9	27,1	27,4

Завдання програми:

впровадження у виробництво нових високоврожайних сортів і гібридів зернових, технічних та овочевих культур і картоплі;

застосування прогресивних ресурсозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур;

впровадження раціональної науковообґрунтованої структури посівних площ;

збільшення обсягів застосування органічних і мінеральних добрив, хімічних меліорантів та стимуляторів росту;

розширення площ під післяукісними та післяжнивними сидеральними культурами на зелене добриво;

запровадження ґрунтозахисних технологій обробітку земель;

своєчасне проведення профілактичних та винищувальних заходів боротьби зі шкідниками, хворобами та бур'янами;

створення водоохоронних заліснених зон;

доведення до оптимального рівня заліснення територій;

відновлення зрошення, як гарантованого заходу отримання гарантованих врожаїв сільськогосподарських культур;

проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення.

Індикатори успіху:

відновлення родючості ґрунтів, зменшення антропогенного впливу;

переорієнтація окремих господарств на виробництво нових рентабельних видів продукції, у тому числі екологічно чистої, вирощеної із застосуванням біологічних засобів захисту рослин;

вироснування овочевих культур на зрошенні площею до 1200 га, у тому числі за рахунок крапельного зрошення – 200 га;

розширення площ посіву овочевих культур та картоплі селянсько-фермерськими господарствами;

розширення площ посіву гречки – на 33%, гороху – на 64%, сої – на 11%, льону олійного – на 15%, сорго – майже у 2 рази.

Операційна ціль 2. Забезпечення сталого та надійного функціонування наявних зрошувальних систем

Кіровоградська область відноситься до зони ризикованого землеробства. Поливні землі є страховим фондом стабільного виробництва сільськогосподарської продукції, особливо у посушливі роки.

Відповідно до інвентаризації в господарствах області налічується 40,7 тис. га зрошувальних земель, які знаходяться у користуванні 526 власників та землекористувачів.

У 2010 році через незадовільний технічний стан господарських мереж (18,7 тис. га), насосно-силового обладнання (18,8 тис. га) та відсутність дощувальних машин не використовувалось 35,9 тис. га зрошувальних земель.

Із наявних зрошувальних земель з урахуванням економічної доцільності, технічного стану трубопроводів і обладнання та фінансових можливостей сільгосптоваровиробників реально відновити роботу зрошувальних систем можливо лише на площі 20,3 тис. га.

Використання зрошення при вирощуванні овочів - це стабільне отримання високих врожаїв, що дасть можливість забезпечити населення овочами, насичення ринку призводить до зменшення ціни на продукцію.

Протягом 2004-2010 років за кошти сільгоспвиробників та часткової компенсації коштів на розвиток виноградарства та садівництва побудовані системи краплинного зрошення на площі 334 га, сільгоспвиробниками придбано 24 одиниці нових дощувальних машин. В цілому по області протягом 2004-2010 років інвестиційні вкладення сільгоспвиробників у меліорацію склали 9,7 млн. грн.

Завдання програми:

організація проведення поливів на площі 5 тис. га та збільшення площ поливів протягом п'яти років до 7,3 тис. га за рахунок втілення інвестиційних проектів в Гайворонському, Добровеличківському, Знам'янському, Кіровоградському, Новгородківському, Новомиргородському, Новоукраїнському, Олександрійському районах області (додаток 1);

придбання поливної техніки сільгосппідприємствами області.

Індикатори успіху

збільшення виробництва зерна кукурудзи, овочів та кормових культур на зрошуваних землях;

підвищення урожайності зернових культур на 5%, овочів - на 50%, соняшнику на зерно - на 20%, кукурудзи на зерно - на 30%.

Операційна ціль 3. Розвиток елеваторного господарства в області

У середньому сільськогосподарськими підприємствами області всіх форм власності щороку виробляється 2,5 млн. тонн зерна.

Для забезпечення його належного зберігання необхідно мати відповідні складські приміщення .

Місткість 49 сертифікованих складів області дозволяє зберігати до 2 млн. тонн зерна, решта зберігається в пристосованих для цього приміщеннях.

Завдання програми:

територіальна оптимізація мережі елеваторів шляхом реконструкції наявних та будівництва нових відповідно до сучасних технологій.

Індикатори успіху

Будівництво сучасних зернових елеваторів дасть змогу повністю забезпечити потребу у збереженні вирощеного врожаю, значно знизити втрати під час зберігання та підвищити якість зерна, сприятиме створенню нових робочих місць.

Операційна ціль 4. Забезпечення стабільного розвитку тваринницької галузі.

Завдання програми:

підвищення рівня конкурентоспроможності основних видів продукції тваринництва в умовах ринкових відносин;

збільшення чисельності поголів'я худоби та птиці, нарощення обсягів виробництва тваринницької продукції;

доведення обсягів виробництва продукції тваринного походження до рівня, який забезпечить мінімальні норми їх споживання населенням, не менше як : м'яса - 80 кг, молока та молочних продуктів – 380 кг, яєць – 290 штук на одну людину в рік;

забезпечення прибуткового ведення тваринництва на основі вигідного збуту продукції за рахунок оптимальних витрат на її виробництво та державної підтримки цін і доходів товаровиробників;

розвиток великотоварного виробництва та відновлення роботи спеціалізованих підприємств і комплексів;

поліпшення технологічних умов виробництва та підвищення якості молока, м'яса, яєць шляхом формування особистими селянськими господарствами малих ферм з виробництва і реалізації тваринницької продукції та об'єднання їх в асоціації;

пріоритетний розвиток свинарства, птахівництва, молочного та м'ясного скотарства;

зростання продуктивності тварин і птиці на основі підвищення їх генетичного потенціалу, розвитку кормовиробництва та запровадження сучасних технологій виробництва;

розвиток виробництва повноцінних комбікормів;

впровадження інвестиційних проектів у галузі тваринництва.

Шляхи і способи розвитку тваринництва на період 2011-2015 років:

у молочному скотарстві:

збільшення поголів'я корів у сільськогосподарських підприємствах за рахунок власного відтворення, закупівлі як племінних тварин, так і поліпшених в особистих селянських господарствах;

впровадження інноваційних технологій виробництва молока, які базуються на безприв'язному утриманні худоби з доїнням в автоматизованих доїльних залах (установках);

інтенсифікація використання високопродуктивних спеціалізованих молочних порід вітчизняної та зарубіжної селекції в усіх категоріях господарств та залучення до селекційного процесу високоцінних племінних (генетичних) ресурсів;

підвищення рівня і якості годівлі молочної худоби (доведення річної норми годівлі корів до 40-50 центнерів кормових одиниць з розрахунку на одну корову в особистих господарствах населення і не менше 60 центнерів кормових одиниць – у племінних господарствах);

поліпшення якості молока з метою підвищення рівня безпеки молочних продуктів;

розробка, впровадження та популяризація проекту виробництва молока на фермі з поголів'ям 15 і більше корів з механізацією технологічних процесів і продуктивністю корів не менше 5000 кг молока в рік;

створення в області структури по наданню послуг з ведення племінної та селекційної роботи, менеджменту поголів'я у відповідності до вимог ЄС як в мережі сільськогосподарських підприємств, так і особистих селянських господарств;

реалізація інвестиційних проектів:

ПП «Коріда-Сервіс» Світловодського району - будівництво та реконструкція приміщень для утримання 600 голів корів та молочного залу з послідуною переробкою молока (вартість проекту складає 8 млн. грн., створення 100 робочих місць);

ТОВ «УкрАгроКом» Олександрійського району - реконструкція та будівництво молочного комплексу на 5 тис. голів корів та переробкою 25 тонн молока за добу (вартість проекту складає 67 млн. грн., створення 30 робочих місць);

ТОВ «Прогрес» Новгородківського району - будівництво приміщення для утримання корів та молочного залу для 750 корів (вартість проекту складає 15 млн. грн.).

у м'ясному скотарстві:

використання високопродуктивного поголів'я абердин-ангуської породи великої рогатої худоби м'ясного напрямку продуктивності та знам'янського типу поліської породи з високою м'ясною продуктивністю;

розширення ареалу поголів'я знам'янського типу поліської породи та нащадків маточного поголів'я;

застосування промислового, перемінного та ротаційного схрещування маток молочних і молочно-м'ясних порід з бугаями м'ясних порід;

у свинарстві:

збереження і нащадків породного генофонду свиней та використання нових високопродуктивних спеціалізованих порід, типів і ліній;

збільшення кількості господарств з інтенсивним використанням основних свиноматок на основі розробки сучасних методів раннього відлучення поросят, збільшення маточного поголів'я у сільськогосподарських підприємствах та приватному секторі;

розширення штучного осіменіння і міжпородного схрещування свиней у господарствах усіх форм власності;

збільшення частки м'ясного і гібридного молодняку на відгодівлі до 70 %;

реалізація інвестиційних проектів:

ФГ «ВК і К» Світловодського району - будівництво приміщень для відгодівлі свиней та нарощення поголів'я у 2015 році до 25 тис. голів (вартість проекту складає 35 млн. грн., створення 100 робочих місць);

ПП АФ «Мюнт» Новгородківського району - реконструкція приміщень та розширення поголів'я свиней до 10 тис. голів (вартість проекту складає 14 млн. грн.);

ВАТ «Кіровоградський бекон» Онуфріївського району - будівництво свинокомплексу для відгодівлі 60 тис. голів у рік, м'ясопереробного підприємства та комбікормового заводу;

ПП «Ліга» Компаніївського району - будівництво свинокомплексу для відгодівлі 60 тис. гол. свиней у рік.

у вівчарстві та козівництві:

розведення овець м'ясо-вовнового напрямку, генофонд яких зосереджений у племінному репродукторі ТОВ «Агрофірма «Овен» Петрівського району (вартість проекту складає 1 млн. грн., створення 7 робочих місць) та ПСП «Шевченка» Новоукраїнського району;

створення племінного репродуктора по розведенню племінного поголів'я кіз та обладнання цеху по переробці молочної сировини та виробництву молочної продукції (фасування пастеризованого молока, виготовлення сирів, йогуртів) на базі ФГ «Золота коза» Новоархангельського району;

у птахівництві:

відновлення роботи птахофабрики ПОСП АФ «Сагайдацька» з виробництва курей-бройлерів потужністю 100 тис. голів/рік (вартість проекту складає 2,5 млн. грн., створення 20 робочих місць);

закінчення будівництва ТОВ «Птахокомбінат «Грузянка» з виробництва бройлерної птиці потужністю 1,5 млн. голів/рік (вартість проекту складає 26,9 млн. грн., створення 30 робочих місць);

збільшення виробництва яєць птахофабрикою ВАТ «Кіровський» за рахунок підвищення обороту стада та збільшення наносу яєць на середню курку-несучку до 312 яєць за рік;

організація впровадження спільно з Кіровоградським обласним виробничим управлінням меліорації і водного господарства на території Знам'янського, Кіровоградського, Маловисківського, Новгородківського та Новоукраїнського районів, які мають найбільшу кількість водойм та їх

площу, по одному пілотному проекту з розведення качок на ставках, в яких вирощують рибу.

у конярстві:

поліпшення матеріально-технічної бази племінного конярства;

вирощування коней для участі в змаганнях та випробуванні на вітчизняних іподромах та за кордоном (протягом 2011-2015 року участь у змаганнях візьмуть приватне підприємство «Мустанг» конезаводчик «Федоров» Новоукраїнського району та приватне сільськогосподарське підприємство ім. Шевченка Вільшанського району);

збільшення чисельності коней на товарних фермах господарств різних форм власності та виходу лошат від 100 конематок.

у бджільництві:

удосконалення технологій використання медоносних ресурсів та підвищення запилювальної ефективності бджіл;

збільшення чисельності бджолосімей та обсягів виробництва товарного меду;

виробництво, переробка, фасування і реалізація меду та продуктів бджільництва ФОП «Кошлатий Я.А.», ПФ «Роман», торговою маркою яких є «Златомед»;

виготовлення удосконалених моделей обладнання та інвентарю для задоволення потреб бджолярських господарств області (ТОВ «Завод-фірма «Ось»).

у кормовиробництві:

впровадження нової системи кормовиробництва – раціональне природокористування, удосконалення структури кормів;

технічне оснащення тваринництва буде здійснюватися шляхом налагодження виробництва конкурентоспроможної техніки для впровадження енергозберігаючих технологій виробництва.

Індикатори успіху:

виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах усіх форм власності у 2015 році в обсязі 435,7 тис. тонн; м'яса худоби та птиці у живій вазі - 73,6 тис. тонн;

надій молока на корову - 5000 кг у рік.

поголів'я великої рогатої худоби на кінець 2015 року в сільськогосподарських підприємствах - 145,5 тис. голів, у тому числі корів - 79,6 тис. голів, свиней - 332,5 тис. голів, птиці - 5074,4 тис. голів, овець і кіз - 48,1 тис. голів;

Операційна ціль 5. Матеріально – технічне забезпечення сільськогосподарських підприємств.

Завдання програми:

впровадження у сільськогосподарське виробництво новітніх інформаційних технологій, перспективних технологічних комплексів і систем машин для механізованого виробництва конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції;

сприяння впровадженню у сільгосппідприємствах області екологічно безпечних та поновлювальних джерел енергії та енергозбереження;

поетапне оновлення машинно-тракторного парку аграрних підприємств новою технікою:

через НАК «Украгролізинг»;

від заводів - виробників з 30 відсотковою компенсацією вартості;

за власні кошти сільгосптоваровиробників;

за кредитами банків із здешевленням кредитних ставок.

Обсяги закупки техніки:

млн. грн.

№ з/п	Техніка	2011 р.		2012 р.		2013 р.		2014 р.		2015 р.	
		Од.	Сума	Од.	Сума	Од.	Сума	Од.	Сума	Од.	Сума
1.	Трактори	550	150,0	570	170,0	590	190,0	620	220,0	650	250,0
2.	Зернозбиральні комбайни	110	121,0	120	132,0	130	143,0	140	154,0	150	165,0
3.	Ґрунтообробна техніка	170	22,0	190	25,0	210	27,0	230	29,0	250	35,0
4.	Посівна техніка	120	30,0	140	45,0	190	60,0	200	95,0	250	140,0
5.	Тваринницьке обладнання	30	6,0	40	8,0	50	10,0	70	14,0	80	16,0
Всього		980	329,0	1060	380,0	1170	430,0	1260	512,0	1380	606,0

Організаційні заходи щодо доведення інформації до сільгосптоваровиробників про дію конкурсів за програмою 30-відсоткового відшкодування вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва, здешевлення кредитних ставок за кредитами банків та умови придбання техніки через НАК «Украгролізинг» включають у

себе розміщення інформації на веб-сайтах місцевих органів виконавчої влади, друкування у засобах масової інформації, а також доведення даної інформації на нарадах.

Операційна ціль 6. Збільшення обсягів переробки сільськогосподарської продукції власного виробництва в області.

Завдання програми:

вирішення проблемних питань функціонування та використання потенціалу підприємств з переробки сільськогосподарської продукції, зокрема підприємств:

цукрової галузі - шляхом створення сприятливих умов для відновлення виробничої діяльності цукрових заводів ПАТ «2-й ім. Петровського цукровий завод» та ТОВ «Агро-Гарант-Цукор». Довести виробництво цукру у 2015 році до 100 тис. тонн;

залучення інвестицій для будівництва молокопереробного комбінату з цехом виробництва продукції з незбираного молока у м. Кіровограді

лікеро-горілчаної промисловості - шляхом вирішення з Мінагрополітики і Фондом державного майна України питання про приватизацію та подальше відновлення роботи державного Кіровоградського сокоекстрактного заводу та ТОВ Кіровоградський «Ліксеро-горілчаний завод»;

молочної промисловості – на основі відновлення обсягів виробництва молочної продукції на ВАТ«Світловодський маслосиркомбінат», провести зустріч з керівництвом підприємства «Молочний Альянс», до якого входить ВАТ «Новоархангельський сирзавод» та організувати виробництво товарної продукції до 36 млн. грн. на рік;

налагодження виробництва молочної продукції СУББ ТОВ «НАК» у замкненому циклі з виробництвом молочної сировини на власних потужностях, запровадження нового технологічного процесу по виробництву сирів «Чеддер», «Сулугуні» і «Мацарелла» та доведення обсягів виробництва сирів до 175 тонн на рік;

розширення інтеграційних і технологічних зв'язків між сільгосптоваровиробниками та підприємствами харчової промисловості, зокрема: реалізація проекту будівництва молочно -товарного комплексу з цехом переробки молока у обсязі 5 тонн на добу (ТОВ «УкрАгроКом», Олександрійський район);

обмін та популяризація досвіду по створенню міні-молокопереробних заводів близько від сировинної бази;

впровадження замкнутого циклу виробництва м'яса та його переробки на м'ясні і ковбасні вироби приватним підприємством «ВК і К» та його інтегрованим фермерським господарством, довести виробництво м'ясної сировини у забійній вазі на власних потужностях до 450 тонн на рік;

забезпечення участі місцевих товаровиробників у реалізації проекту «Купуй Кіровоградське», пріоритетності вирішення питань, що стосуються розширення фірмової торгівлі товарами і продукцією власного виробництва;

будівництво молокопереробного заводу комунальної форми власності, потужністю переробки 4 тонни молока на добу дасть можливість провести промислову переробку молока. Це дасть можливість постачати підприємствам молочну продукцію в асортименті передбаченому проектом, а саме: молоко пастеризоване, кисломолочну продукцію, сметану та сири за помірними цінами. Крім того, забезпечить створення додаткових робочих місць, позитивно вплине на розвиток території, а також збільшить надходження до бюджетів усіх рівнів, сприятиме створенню великотоварних ферм.

Орієнтовна вартість заводу складає 2,4 млн. грн.

Зазначені кошти слід передбачити в обласному бюджеті у 2011 році.

Операційна ціль 7. Створення нових, раціональних за розмірами господарств із поглибленою спеціалізацією та врахуванням регіональних природних і економічних особливостей території.

Завдання програми:

стимулювання процесу створення спеціалізованих фермерських овочівницьких господарств у приміських зонах;

підтримка дрібнотоварних тваринницьких родинних і фермерських господарств по вирощуванню ВРХ, свиней, птиці тощо.

Індикатори успіху:

наявність невеликих за розмірами фермерських господарств, спроможних швидко та ефективно реагувати на зміну потреб продовольчого ринку;

збільшення площ посіву овочевих культур в області.

Операційна ціль 8. Сприяння кооперуванню фермерських і особистих селянських господарств з метою їх обслуговування та підвищення ефективності.

Завдання програми:

підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів за різними напрямками шляхом надання методичної, організаційної та фінансової допомоги, поширення досвіду 4 показових сільськогосподарських кооперативів – молочарського, м'ясопереробного, плодоовочевого та багатофункціонального з обробітку землі та збирання врожаю;

облаштування на базі молочарських обслуговуючих кооперативів пунктів закупівлі молока та боєнь (забійно-санітарних пунктів) тварин, що утримуються у господарствах населення, дрібнотоварних тваринницьких родинних і фермерських господарствах;

надання всебічної підтримки створенню молокопереробних міні-цехів на базі молочарських кооперативів, якими забезпечуватиметься збір, переробка та реалізація молочної продукції. Фінансова допомога із обласного бюджету надаватиметься щороку (протягом 2011-2015 рр.) в обсязі 480 тис. грн. одному молочарському кооперативу, визначеному на конкурсних засадах, за умови співфінансування з іншими зацікавленими особами у процентному відношенні 50:50;

компенсація процентної ставки за кредит направлений на придбання обладнання для сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів – 347,4 тис. грн. надаватиметься щороку (протягом 2011-2015 рр.).

Індикатори успіху:

збільшення кількості сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в області із доведенням у 2015 році їх кількості до 376 (при кожній сільській раді) та створених на їх базі пунктів закупівлі молока та боєнь тварин;

створення протягом 2011-2015 рр. 5-ти молокопереробних міні-цехів на базі молочарських кооперативів;

забезпечення населення області якісними молокопродуктами власного виробництва.

Операційна ціль 9. Створення в області системи продуктової логістики.

Завдання програми:

створення протягом 2011-2015 років в кожному районі сучасних овочевих та фруктових сховищ з регульованим газовим середовищем, що дозволить уникати суттєвих втрат при зберіганні вирощеної продукції та значних сезонних цінових коливань на овочі та фрукти;

сприяння будівництву в м. Кіровограді сучасного оптового ринку сільськогосподарської продукції (ОРСП).

Індикатори успіху:

нарощування виробництва сільськогосподарської продукції відповідно до потреб споживачів, забезпечення населення продуктами харчування належної якості за доступною ціною;

зменшення втрат під час зберігання вирощеної сільськогосподарської продукції та недопущення значних сезонних цінових коливань на овочі та фрукти.

Операційна ціль 10. Покращення дієвості інфраструктури аграрного ринку шляхом створення в області ринкової інформаційної системи у сільському господарстві.

Завдання програми:

створення системи моніторингу, аналізу та прогнозування кон'юнктури аграрного ринку;

забезпечення можливості усім операторам ринку отримувати інформацію про ринкові цінові тенденції.

Індикатори успіху:

можливість ефективно планувати виробництво сільськогосподарської продукції, орієнтуючись на сезонні тенденції, преференції споживачів, зміни в конкурентоздатності або інші фактори, які, як правило, є визначальними для процесу виробництва або впливають на прийняття рішень у галузі маркетингу.

Операційна ціль 11. Створення комунального підприємства по заготівлі, переробці молока та реалізації молочної продукції (міні-молокопереробного модульного цеху).

Завдання програми:

залучення різноманітних джерел фінансування придбання модульного молочного цеху, зокрема коштів державного та місцевих бюджетів, Кіровоградської філії НДК «Украгролізинг», Кіровоградського регіонального фонду підтримки підприємництва у Кіровоградській області, міжнародної технічної допомоги тощо;

вирішення питання виділення земельної ділянки для розміщення комунального підприємства по заготівлі, переробці молока та реалізації молочної продукції, виходячи з логістичної оптимізації обігу молокосировини та молочної продукції.

Індикатори успіху:

вироблення моделі ефективного та сучасного виробництва і переробки молока в сільській місцевості;

збільшення ціни закупівлі молока від господарств населення і відповідно ріст доходів селян;

можливість забезпечення бюджетних установ області натуральними, екологічно чистими молочними та кисломолочними продуктами за цінами, нижчими до 30% від ринкових.

Операційна ціль 12. Створення соціальних магазинів комунальної форми власності для реалізації сільськогосподарської продукції та продовольства місцевих виробників за максимально можливими низькими цінами.

Завдання програми:

вирішення питань щодо дислокації соціальних магазинів, асортименту товарів та переліку місцевих виробників - прямих постачальників сільськогосподарської продукції та продовольства;

залучення до числа операторів, що будуть постачати товари до соціального магазину райспоживтовариств, які б реалізовували лишки сільгосппродукції, що закуповується ними у сільського населення;

сприяння розробці районних програм «Соціальний магазин», які б дали можливість компенсувати деякі статті витрат, пов'язані з відкриттям та роботою таких магазинів, залучити для цих цілей кошти благодійних громадських організацій, добровільні пожертви підприємців, установ та організацій тощо.

Індикатори успіху:

реалізація сільськогосподарської продукції та продовольства за цінами виробника для малозабезпечених верств населення, які потребують соціальної допомоги;

підвищення питомої ваги продукції місцевого виробництва у торгівельній мережі;

стабілізація рівня цін на продовольчому ринку.

Операційна ціль 13. Формування ефективної мережі суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності

Завдання програми:

створення у кожному районі представництв громадської організації «Кіровоградська обласна сільськогосподарська дорадча служба» до 2012 року;

пошук зацікавлених осіб (постійно) та організація проходження ними навчань в інституті післядипломної освіти та дорадництва Уманського національного університету садівництва на сільськогосподарського дорадника або експерта-дорадника для подальшого отримання кваліфікаційних свідоцтв, згідно з щорічним графіком, затвердженим Міністерством аграрної політики та продовольства України;

запровадження щопівроку сезонного вивчення (анкетування) в агроформуваннях області та серед сільського населення потреб в отриманні соціально спрямованих дорадчих послуг за напрямками (рослинництво, тваринництво, розвиток інфраструктури аграрного ринку, землевпорядкування, економічні, правові питання тощо);

відповідно до визначених потреб надання суб'єктами сільськогосподарської дорадчої діяльності соціально спрямованих дорадчих послуг за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів шляхом проведення демонстраційних показів, семінарів, надання індивідуальних дорадчих послуг та видання брошур;

щороку надання суб'єктами сільськогосподарської дорадчої діяльності у кожному районі області, соціально спрямованих дорадчих послуг за рахунок виділення з районного бюджету коштів у сумі 22588,48 грн. шляхом проведення 8 семінарів та 2-х демонстраційних показів.

Індикатори успіху:

підвищення інтелектуального потенціалу сільської громади;

впровадження у виробництво сучасних технологій та передового досвіду господарювання, що підвищить урожайність сільськогосподарських культур та продуктивність у галузі тваринництва;

розвиток складових інфраструктури аграрного ринку, що забезпечить додаткові робочі місця через створення нових структур на селі (сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, кредитні спілки, заготівельні пункти).

Операційна ціль 14. Регулювання земельних відносин та створення оптимальних умов для забезпечення ефективного використання земельних ресурсів.

Завдання програми:

проведення аукціонів з продажу права оренди та права власності на землю;

інформаційне забезпечення власників земельних ділянок (паїв) та суб'єктів господарювання щодо підвищення вимог до укладання договорів оренди землі та їх державної реєстрації; перегляд укладених угод на оренду землі та розміру орендної плати;

поповнення бази електронного реєстру земельних ділянок, що знаходяться у власності і користуванні громадян, бази даних договорів оренди та автоматизованої бази даних державного земельного реєстру;

підвищення ефективності використання земель під внутрішніми водоймами та посилення контролю за використанням земель водного фонду, своєчасним проведенням оплати за оренду земель водного фонду;

забезпечення виконання заходів, спрямованих на охорону земель, збереження і відтворення родючості ґрунтів з максимальним залученням коштів, що знаходяться на спецрахунках відповідних рад, які надійшли в порядку відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва;

проведення перевірок стану дотримання вимог земельного законодавства.

Індикатори успіху

підвищення ефективності використання земель.

ІІІ. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Операційна ціль 1. Підвищення продуктивності природних кормових угідь.

В області нараховується 24 тис. га природних сіножатей та 226,6 тис. га природних пасовищ. Значна частина природних кормових угідь розташована на балкових схилах. Внаслідок безсистемного випасання, відсутності догляду та заходів по підвищенню продуктивності – урожай зеленої маси на цих угіддях не перевищує 20-30 ц/га.

Завдання програми:

підвищення продуктивності низьковрожайних, зарослих різнотрав'ям лучних угідь шляхом докорінного поліпшення в кожному районі області на площі не менше 100 га, що дасть змогу в короткий строк створити високопродуктивний травостій необхідного видового складу. Для поліпшення кормових угідь потрібно в середньому 2 тис. грн. на 1 га., загальною щорічною сумою у 4,2 млн. грн. протягом 5 років (2011-2015 рр.).

Індикатори успіху

підвищення продуктивності природних кормових угідь, створення високопродуктивних культурних сіножатей і пасовищ, покращення кормової бази для тваринництва.

Операційна ціль 2. Нарощення поголів'я великої рогатої худоби знам'янського типу поліської м'ясної породи.

Завдання програми:

збільшення споживання населенням Кіровоградщини яловичини до визначених нормативів МОЗ, що складає 31,3 кг на рік (населенням Кіровоградщини споживається в середньому 21,8 кг (70%);

зростання обсягів виробництва та реалізації у живій вазі худоби м'ясного напрямку продуктивності шляхом нарощення поголів'я та отримання середньодобових приростів молодняку знам'янського типу поліської м'ясної породи на відгодівлі та нагулі 750-800 гр.;

збільшення в особистих господарствах населення чисельності поголів'я телиць, отриманих від штучно запліднених корів спермопродукцією плідників знам'янського типу поліської м'ясної породи та реалізованих для подальшого вирощування сільськогосподарським підприємствам.

Індикатори успіху:

збільшення чисельності поголів'я корів знам'янського типу поліської м'ясної породи та виробництва м'яса яловичини шляхом:

надання з обласного бюджету фінансової підтримки у сумі 300 тис. грн.

Операційна ціль 3. Програма підвищення генетичного потенціалу та продуктивності молочних корів в особистих селянських господарствах населення.

Завдання програми:

забезпечення позитивного впливу на подальший розвиток приватного сектору економіки;

проведення безкоштовного штучного осіменіння маточного поголів'я великої рогатої худоби в особистих господарствах селян з метою поліпшення генетичного стану поголів'я корів.

Індикатори успіху:

збільшення чисельності поголів'я корів молочного напрямку продуктивності з високим генетичним потенціалом шляхом:

надання з обласного бюджету фінансової підтримки для проведення безкоштовного штучного осіменіння корів, що знаходяться у особистих селянських господарствах із розрахунку цін, що складуться на момент осіменіння корови від 120 грн. до 200 грн.

Відповідно до оперативних розрахунків в особистих господарствах населення одного району в середньому утримується 2200 корів та щорічно на заміну основного стада вводиться близько 400 голів нетелів, які необхідно запліднити протягом року.

Тому, для виконання Програми у 2011 році необхідно виділити із обласного бюджету на виконання робіт із штучного осіменіння маточного поголів'я великої рогатої худоби 312 тис.грн.

За період виконання програми з 2011 по 2015 роки необхідно виділити з обласного бюджету 1674 тис.грн. та буде осіменено 13950 голів маточного поголів'я великої рогатої худоби.

Операційна ціль 3. Активізація інвестиційної діяльності в агропромисловому комплексі.

Завдання програми:

Забезпечити реалізацію інвестиційних проектів, збільшення виробництва дефіцитних для області видів продовольства, таких як овочі та продукція тваринницького походження, зокрема, по наступних напрямках:

виращування, переробка, зберігання овочів (ФГ «ВКіК» Світловодського району);

реконструкція птахоферми під птахокомбінат замкнутого циклу виробництва (ТОВ «Птахокомбінат Грузьанка» Голованівського району);

відновлення і реконструкція тваринницьких комплексів (ТОВ «Агродар ЛТД» Олександрійського району, ФГ «ВКіК» Світловодського району, ПП АФ «МЮННТ» Новгородківського району, ПП «Коріда - Сервіс» Світловодського району);

виробництво молока, будівництво доїльного залу (ТОВ «УкрАгроКом» Олександрійського району, ТОВ «Прогрес» Новгородківського району, ПП «Коріда - Сервіс» Світловодського району).

Індикатори успіху:

створення більше 1 000 робочих місць;

додаткові надходження до державного та місцевих бюджетів.

IV. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Виконання завдань та досягнення місії Програми буде забезпечено за рахунок:

реалізації спільних заходів узгодженої діяльності із центральними органами виконавчої влади;

врахування завдань, інвестиційних проектів та основних показників Програми під час формування:

внесення пропозицій центральним органам виконавчої влади до Державної програми економічного і соціального розвитку України та Державного бюджету України, державних цільових програм; місцевим

органам влади – до щорічних програм економічного і соціального розвитку області та обласного бюджету, обласних цільових програм.

V. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Контроль за виконанням Програми здійснюється обласною державною адміністрацією та обласною радою.

Основні форми контролю за реалізацією завдань, інвестиційних проектів та основних показників Програми:

рішення обласної ради про затвердження програми;

розпорядження голови облдержадміністрації про організацію виконання та встановлення контролю за ходом реалізації Програми;

проведення моніторингу та надання узагальненої звітності про хід реалізації Програми обласній державній адміністрації.